

8-38568

Газета колективу вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова

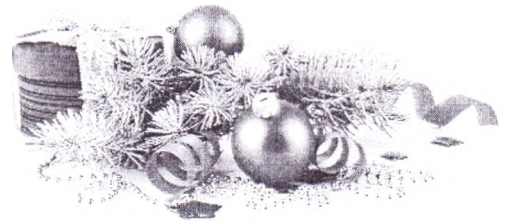
ПОЛОДИЙ МЕДИК

№ 10, грудень 2016 р.

Вітаємо співробітників та студентів ВНМУ із новим, 2017-им, роком!

Бажаємо, щоб усі негаразди залишились у минулому, і щоб на кожного з нас у році новому чекали процвітання, удача, здоров'я, родинне благополуччя та добробут!

Нехай небо над нами буде мирним, обрій безхмарним, а радість приносить кожен прожитий день!

ВНМУ отримав Гран-прі у номінації «Лідер вищої освіти»

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова впродовж вересня-листопада був представлений на трьох міжнародних виставках. Зокрема, ВНМУ ім. М.І.Пирогова взяв участь у III Міжнародній професійній спеціалізованій виставці «Освіта в Україні. Освіта за кордоном» під гаслом «Навчайся в Україні!», що проходила 28-30 вересня у Колонній залі Київської міської державної адміністрації. Університет відзначений Гран-прі у рейтинговій номінації «Лідер вищої освіти». У рамках заходу ВНМУ взяв участь у реалізації соціальних проектів «Гордий вчиться в Україні» та «Згадай про ALMA MATER. Подякуй за освіту», у яких висвітлювалась історія університету, досягнення і перемоги, унікальні науково-практичні розробки, відзначені відомі випускники ВНМУ ім. М.І.Пирогова.

У міжнародному форумі «Інноватика в сучасній освіті-2016», який відбувався 25-27 жовтня у Київському палаці дітей та юнацтва, університет нагороджений у номінації «Інноваційні підходи до впровадження медіаосвітніх технологій для підвищення якості освітньої діяльності». Цей форум - один з найбільших представницьких заходів, які рекламують досягнення національних і закордонних навчальних закладів, презентують актуальні проблеми сучасного розвитку освіти.

Університет також відзначений експертами Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України та удостоє-

ний Гран-прі у номінації «Модернізація освітнього процесу у вищому навчальному закладі» та нагороджений Почесним званням «Лідер дищої освіти України» у тридцятій міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра - День студента 2016», що проходила в Українському домі 17-19 листопада.

На думку начальника навчального відділу ВНМУ, професора Людмили Василівни Фоміної, яка опікується участю університету у виставках, презентація ВНМУ на таких заходах є дуже важливою.

- Біля нашого стенду завжди дуже багато відвідувачів, майбутніх студентів та їх батьків. Ми дуже привабливий університет. Випускники, а тепер - учасники виставок, які приїхали з інших міст, - пишаються, що вони навчались саме у нашому виші, а багато майбутніх студентів-відвідувачів виставок наполягають, щоб учитись саме у нас. І хоча ми на усіх виставках попереджаємо, що у нас вчиться важко, це нікого не відлякує.

Окрім названих, за останній рік ВНМУ узяв участь у «Міжнародному медичному форумі», у форумі «Інноватика у сучасній освіті», міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти 2016», у рамках якої була проведена третя міжнародна виставка закордонних навчальних закладів «World.edu-2016».

- На виставці «Освіта в Україні. Освіта за кордоном» ми отримали і звання «Лідер з працевлаштування випускників». - Говорить Людмила Василівна. - Ми - університет, ви-

пускники якого найкраще доїжджають до місць розподілу, найбільший відсоток наших випускників, і у абсолютних числах, і у процентному відношенні, вступив до військово-медичної академії.

Звання «Лідера вищої освіти України», на думку Людмили Василівни, ВНМУ отримує за високі знання випускників, за методи, які впроваджені у науковий процес, за матеріально-технічну розбудову вишу, адже, ми єдині, хто будемо, незважаючи на кризу.

Отримав університету році, що минає, і золоту медаль за міжнародне співробітництво.

- Випускникам ВНМУ надають перевагу при їх працевлаштуванні на роботу. їх називають лікарями, які вміють мислити. Наших випускників-контрактників запрошують на роботу через міські та обласні Департаменти охорони здоров'я різних областей, навіть тих, де є власні медичні університети, - говорить професор Фоміна. - ВНМУ ім. М.І.Пирогова, як учасник виставок, внесений до офіційних каталогів та гідно презентований серед вітчизняних та закордонних навчальних закладів освіти. Нас наполегливо запрошують брати участь у різноманітних виставках, і ми обираємо лише найкращі, найрейтинговіші з пропозицій:-

Багато важить на виставці і якість виконання самих стендів, вагомий внесок у розробку дизайну яких зробила методист навчального відділу Інна Миколаївна Паук.

«ММ»

День на рік - важкохворим дітям

Благодійним концертом 19 грудня ВНМУ ім. М.І. Пирогова доєднався до МАРАФОНУ "1/365". Це - можливість для кожного з нас 1 день на рік приділити допомозі важкохворим дітям. Студенти ВНМУ долучаються до проектів, які мають на меті привернути увагу до необхідності розвитку паліативної та хоспісної допомоги на Вінниччині, другий рік поспіль.

- Студенти-медики мають можливість не лише дізнатися про щось нове з даної проблеми на лекції чи практичних заняттях з соціальної медицини та організації охорони здоров'я, але й самостійно долучаються до надання паліативної допомоги як волонтери. Даним проектом ми прагнемо об'єднати зусилля небайдужих людей для допомоги дітям, тривалість життя яких обмежена невеликою хворобою, - каже координатор проекту, к.мед.н, доцент кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я Руслана Харковенко.

Проект "Разом дбаємо про важкохворих дітей", що передбачає фандрейзингову кампанію для потреб паліативних пацієнтів Вінниччини, і у рамках якого проводився марафон «1/365», зайняв у 2016 році перше місце у конкурсі Вінницької обласної державної адміністрації.

Окрім марафону, проект включає ряд інформацій-

них заходів з залученням лікарів, депутатів обласної ради, влади, громадських організацій, департаменту охорони здоров'я. Кінцевою метою проекту є створення дитячого хоспісу на Вінниччині.

- Ідея провести саме

концерт виникла у студентів, - говорить Руслана Харковенко. - Для цього об'єдналися члени студентського наукового товариства, студентського самоврядування та профкому. Ректору, академіку Василю Максимовичу Мо-

розу, і усім проректорам, які підтримали захід організаційно та фінансово, особлива подяка, оскільки важливо бути прикладом чуйності і людяності для понад 12 тисяч студентів, кожен з яких у майбутньому надаватиме допомогу паліативним пацієнтам як тут в Україні, так і за кордоном. Чому червоні кульки? Тому що маки (символ паліативу) в грудні не квітнуть. І до речі, кульки, на думку студентів - найулюбленіший подарунок дітям онкогематологічного відділення Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні.

«ММ»

ВНМУ обрав своїх Містера та Міс

24 листопада в актовій залі морфологічного корпусу ВНМУ ім. М.І. Пирогова було проведено конкурс краси, ніжності та водночас мужності «Міс та Містер ВНМУ 2016».

Такий конкурс в університеті відбувся вперше: можливості участі у змаганнях розширились, адже обирали не лише найчарівнішу студентку медичного вишу, а й найбільш харизматичного студента.

Ідея проведення спільного конкурсу зародилась серед постановників проекту ще минулого року. Головними організаторами заходу виступили Профком студентів ВНМУ в особі Богдани Плотичі та Студентське самоврядування, а саме Вікторія Дмитренко та Володимир Грицишен.

Оскільки цього року за бажання найгарніших, найталановитіших та найхаризматичніших змагалися вдвічі більше учасників, програму шоу було змінено. Замість стандартного конкурсу талантів, як хлопці, так і дівчата, підготували з нашими хореографами танцювальні номери, в яких хлопці розкрили свою артистичну натуру, мужність та харизму, а дівчата - ніжність, хитрість, справжню жіночність. Незмінними залишилися виходи у класичному чорному вбранні, у купальниках, у вечірніх одягах та інтелектуальний конкурс. Проте, вони були спільними: конкурсантів поділили на 8 пар, якими вони виходили протягом всього вечору.

Переможцями цього експериментального конкурсу стали:

Міс ВНМУ 2016 - Тимошук Катерина-студентка 2 курсу медичного факультету №1

Містер ВНМУ 2016 - Зеленький Віталій-студент 4 курсу медичного факультету №1

І Віце-міс ВНМУ 2016 - Тарасенко Катерина-студентка 5 курсу медичного факультету №1

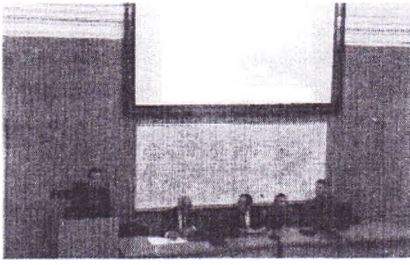
І Віце-містер ВНМУ 2016 - Гуменюк Роман-студент 3 курсу медичного факультету №1

II Віце-міс ВНМУ 2016 - Клименко Анастасія-студентка 3 курсу медичного факультету №1

II Віце-містер ВНМУ 2016 - Антон Гонько-студент 5 курсу стоматологічного факультету.

Також кожному з решти учасників було присвоєно перемогу у номінаціях «Міс та Містер глядацьких симпатій», «Міс та Містер інтернет», «Міс та Містер спорт», «Міс та Містер креатив», «Міс та Містер інтелект», «Міс та Містер фотогенічність». Усі конкурсантки без винятку отримали цінні призи від спонсорів проекту. Нагородження відбулось після напруженого обговорення журі.

Богдана Плотича,
студентка II курсу

Куріння вкорочує віку

Конференція щодо шкідливості тютюну зібрала рекордну кількість слухачів

Те, що курити шкідливо, здається, знають усі. Тим не менше, 1 грудня актову залу ВНМУ ледь вмістила бажаних послухати про вплив тютюнопаління на здоров'я людини. У рамках наукової конференції, організованої кафедрою філософії та суспільних наук, своїм поглядом на проблему поділилися як вчені-теоретики, так і лікарі-терапевти, гінекологи, андрологи, онкологи, отоларингологи.

На думку натхненника та організатора конференції, кандидата економічних наук та почесного професора ВНМУ, Станіслав Івановича Рудавки, у світі викурюється більше 90 млрд. цигарок на рік, кожна з яких містить близько 200 отруйних компонентів.

- Викурити підряд дів пачки сигарет означає отримати смертельну дозу нікотину, - сказав Станіслав Іванович. - Особливо шкідливим нікотин є для організму жінок. 42% жінок, які курять, є безплідними, у порівнянні із 4% безплідних некурящих жінок.

Негативно впливає тютюновий дим і на організм пасивних курців. Осідаючи у приміщенні, сполуки тютюнового диму можуть викликати рак у його мешканців.

Тютюн забирає 6 млн. життів щороку, серед них -1,2 млн. у Європі, де курить 30% жителів. Україна, у якій помирає 120-150 тисяч людей щороку через паління, знаходиться у третьому десятку країн світу за цією сумною статистикою і на третьому місці - за поширеністю куріння серед дітей 13-15 років.

Фахівці вважають, що електронні сигарети та кальян не рятують, а, навпа-

ки, погіршують ситуацію, адже дим, що утворюється у них, також шкідливий для здоров'я.

Проте, кошти, які вкладаються у розвиток тютюнопаління, перевищують обсяг фінансування науки в Україні, а родина, у якій палить хоча б один член, витрачає не менше 10 тис. грн на рік на придбання цигарок.

- Статистика свідчить, що підвищення ціни на цигарки, зменшує кількість курців. - Сказав Станіслав Іванович.

На тому, що кількість курців у суспільстві повинна знизитись, наголосила і доцент кафедри внутрішньої медицини, кандидат медичних наук Марина Петрівна Сізова. Адже саме куріння цигарок - один із основних факторів ризику серцево-судинних захворювань, зокрема, інфаркту, особливо - серед молоді.

- Тютюн блокує обмін речовин і є стимулятором симпато-адреналової системи та наднирників, викликаючи залежність від нього. 4-5% гемоглобін у зяядлих курців знаходиться у сполученні з окисом вуглецю, а не з киснем, що стимулює серцево-судинні події, ризик виникнення яких у курців у 5 разів вищий, ніж у некурців. - Сказала Марина Петрівна. Паління із швидкістю одна пачка цигарок на 10 днів з часом закриває одну вінцеву артерію, однієї пачки на 7 днів - дві артерії. Куріння є причиною 80% усіх летальних випадків при ішемічній хворобі серця у віці 35-44 років і 27% - у віці 45-64 роки. З 2006 року ВОЗ перестала приймати на роботу у свої інституції працівників, що палять. Єврокомісія також визнала допустимою відмову у роботі курцям через їх знижену працездатність у зв'язку із перекуранням.

Доцент кафедри онкології, доктор медичних наук Сергій Андрійович Ли-

сенко, нагадав слухачам, що в Україні продається багато неякісного тютюну, а у димі міститься до 5000 хімічних сполук, 1,5 тисячі з яких є канцерогенними.

- У тих, хто палить, найбільш часто зустрічається рак гортані та стравоходу.

- сказав Сергій Андрійович. - Паління у 90-95% випадках є причиною раку легень та ранньої смерті. Збільшилась частота такої патології і у жінок. Ризик розвитку раку легень у курців у 13,3 рази вищий ніж у тих, хто не палить.

Крім того, куріння веде до хвороб шлунково-кишкового тракту, зубів, язика, ясен, провокує рак слизової оболонки ротової порожнини, нижньої губи. Проростання пухлин може відбуватись через щелепу. Тютюнопаління викликає і рак нирок та сечового міхура, який має тропність до нікотину.

Через куріння передчасно померли один з королів Великобританії, аніматор Уолт Дісней, співак Джо Коккер.

- Уейн Макларен, відомий як «Людина Мальборо» викурював 1,5 пачки цигарок на день і помер через 30 років стажу куріння, коли йому був 51 рік. У останні роки він дуже шкодував, що курить, - сказав Сергій Андрійович.

У курців вже за 20 років стажу паління повністю втрачається еластичність легенів, за 15 років паління у них накопичується до 4,5 кг сажі. Сергій Андрійович продемонстрував присутнім фото легенів жінки, яка 25 років палила. У її легенях після смерті знайшли 2 кг сажі.

Статистика показує, що у ВНМУ палить до 20 % студентів. І єдиною втішною новиною є для них те, що кинувши палити у 20 років, з часом вони виривняються за станом здоров'я із тими, хто ніколи не брав цигарок до рук.

Вікторія Родінкова

Студенти розповіли школярам про небезпеку СНІДу

Вже 10 років поспіль актив студентського наукового товариства ВНМУ ім. М.І. Пирогова проводить акцію «СНІД - чума XXI століття». Так, цього року в її рамках відбулася лекція для учнів 7-9 класів школи-гімназії №17 м. Вінниці. Розповіді реальних людей, які зіштовхнулися, у тій чи іншій формі, з цією проблемою, цікаві відео- та інформативні слайди зацікавили школярів та донесли до них важливість теми. Живий інтерес вилився у велику кількість запитань, на які відповіли студенти-медики.

Проблема СНІДу і справді є надзвичайно важливою. Згідно з дослідженнями, станом на кінець 2009 року з початку епідемії ВІЛ зареєстровано майже 60 мільйонів людей, близько 25 мільйонів людей померли від захворювань, пов'язаних із ВІЛ. Статистика на сьогоднішній день значно страш-

ніша. Якщо в 2005 році в Україна через сексуальні контакти інфікувалися 33 відсотки людей, у яких була виявлена ВІЛ-інфекція, то в 2012 році цей відсоток зріс до 51. Вперше більше половини нових випадків передачі ВІЛ-інфекції відбулося через незахищений секс. У 2015 році цей показник

склав 60 відсотків. Більшість випадків інфікування ВІЛ в Україні сьогодні реєструються у молодих людей віком від 15 до 30 років.

У зв'язку з цим у найближчому часі Студентське наукове товариство ВНМУ планує провести лекції для учнів 10-11 класів Вінниці про методи контрацепції та її необхідність. А для молодших школярів пропо-

нується розробити лекції з анатомії статевої системи, адже важливо, аби діти спокійно ставилися до цієї теми, не боялися і не соромилися запитувати, дізнаватися і пізнавати»

У будь-якій війні інформація є найгостішим мечем. А у війні з невиліковною хворобою - єдиним. Тож давайте боротися та перемагати.

Тетяна Секрет

Професору Ларисі Порфиріївні Решоткіній - 90

- Час плине, і 90 років промайнули дуже швидко. Але все, що зроблене, було не дарма. - Так свій поважний вік Лариса Порфиріївна прокоментувала з трибуни Вченої ради, потому, як з ювілеєм її привітали ректор ВНМУ, академік НАМІ України, професор Василь Максимович Мороз, та члени поважного зібрання університету.

Уся наукова, клінічна, педагогічна діяльність доктора медичних наук, професора Решоткіної Л.П. у ці роки була нерозривно пов'язана з педіатрією, якій вона віддала більше 65 років життя.

Народилась Лариса Порфиріївна 22 листопада 1926 року в місті Нікополь Дніпропетровської області у сім'ї службовця - інженера Південно-трубного заводу. Там же навчалася у середній школі до початку Великої Вітчизняної війни. У серпні 1941 року сім'я разом з заводом евакуювалася у м. Первоуральськ Свердловської області. У Первоуральську Лариса Порфиріївна продовжувала навчання у середній школі, поєднуючи його з роботою на військовому заводі разом з батьками. Після закінчення школи з золотою медаллю, у 1944 році, вступила до Дніпропетровського медичного інституту. У 1948 році перевелася до Чернівецького медичного інституту, який закінчила з відзнакою у 1949 році. Уже у студентські роки почала активно займатися наукою.

Протягом 1949-52рр. навчалась у клінічній ординатурі за фахом «педіатрія» на кафедрі дитячих хвороб Чернівецького медінституту. Під час навчання продовжувала займатися науковою діяльністю і захистила кандидатську дисертацію з хронічної дизентерії у дітей. Після закінчення клінічної ординатури працювала

асистентом кафедри дитячих хвороб Станіславського (нині - Івано-Франківського) медичного інституту, а з 1962 року - доцентом цієї ж кафедри. У 1966 році була призначена завідувачем кафедри дитячих хвороб Івано-Франківського медінституту, яку очолювала до 1973 року. У цей час науковим напрямком діяльності кафедри було вивчення обміну життєво важливих мікроелементів у здорових дітей та при деяких захворюваннях. Результатом проведених наукових досліджень Ларисою Порфиріївною Решоткіною. був захист нею у 1967 році докторської дисерта-

ції на тему: «Обмін заліза, міді, кобальту, цинку при ускладнених формах гіпотрофії». У 1969 році їй присвоєно учене звання професора.

З вересня 1973 року професор Решоткіна Л.П. - завідувач кафедри пропедевтики і факультетської педіатрії, в подальшому - кафедри педіатрії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, яку вона очолювала упродовж 20 років. Основними напрямками наукової діяльності кафедри було вивчення імунологічних аспектів, лікування і реабілітації дітей з бронхолегеневою патологією, лікування і виходження передчасно народжених дітей та дітей з затримкою внутрішньоутробного розвитку.

З 1993 року Лариса Порфиріївна - професор кафедри педіатрії, а з 2004 року по 2012 рік - професор кафедри сімейної медицини ФПО, циклу «Педіатрія» ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Під керівництвом професора Решоткіної захищено 2 докторські (С.К. Ткаченко, Р.П. Волосянко) та 12 кандидатських дисертацій. Багаторічні наукові і клінічні дослідження знайшли своє відображення у 135 наукових працях і 2 монографіях, численних

методичних рекомендаціях для педіатрів, інформаційних листах, раціоналізаторських пропозиціях.

Поряд з науковою діяльністю професор Лариса Порфиріївна Решоткіна проводила заняття зі студентами, лікарями-інтернами, слухачами передатестаційних циклів на кафедрі сімейної медицини, передаючи їм свої знання, свій багаторічний, багатющий клінічний досвід. Ці види діяльності професора Решоткіної Л.П. поєднувалися з великою, напруженою і відповідальною щоденною лікувально-профілактичною, консультативною роботою - спочатку у IV-й міській, а з 1988 року - у обласній дитячій лікарні м. Вінниці.

На довгій ниві служіння її величності «Педіатрії» Лариса Порфиріївна завжди була на висоті як висококваліфікований клініцист, талановитий педіатр і педагог. Їй була притаманна широка ерудиція, глибина клінічного мислення, професіоналізм, людяність у ставленні до хворих дітей і їх батьків, інтелігентність. Лекції Лариси Порфиріївни вирізнялися чіткістю викладення матеріалу, новизною інформації, цікавими клінічними прикладами. У неї вчилися не тільки педагогічної і клінічної майстерності, а й доброти, справедливості, відповідальності. Нині в усіх куточках України працюють численні учні, дисертанти професора Решоткіної Л.П., які стали професорами, доцентами, завідувачами кафедр. Усі вони стали висококваліфікованими фахівцями, відданими педіатрії.

За багаторічну самовіддану працю професор Л.П. Решоткіна удостоєна багатьох державних нагород, 8 разів заносилася на Дошку Пошани, їй присвоєно звання «Відмінник охорони здоров'я».

Шановна Ларисо Порфиріївно! Щиро вітаємо Вас з ювілеєм! Бажаємо Вам доброго здоров'я, оптимізму, гарного настрою щодня. Нехай кожен ранок зустрічає Вас яскравими сонячними промінчиками, посмішками рідних людей, добримими новинами.

«ММ», за матеріалами кафедри педіатрії №1 ВНМУ

Анатолій Перебитюк: «Мама не знала, що я служив в Афганістані»

22 листопада відзначив 50-ліття доцент кафедри патанатомії, судової медицини та права Анатолій Миколайович Перебитюк

Як розповідає ювіляр, медиків у нього в роду не було, батьки - прості робітники.

- Але було мені років 10, і в бабусі був напад ниркової коліки. Приїхала «швидка», бабусю забрали в лікарню, видалили камінчики. Ми ходили бабусю провідувати, і вона мені їх показувала. Я тоді сказав: «Я виросту, стану лікарем і тебе вилікую» - ну, як усі діти. І так воно і пішло, - згадує Анатолій Миколайович.

Закінчивши 8-річну школу у Звенигороді, він вступив до Уманського медучилища на фельдшерський факультет. Після закінчення повернувся до рідного міста.

- На той час у Звенигородці був міжрайонний онкологічний диспансер, де обслуговувалося населення п'яти районів. І я з 1 квітня 1985 року вийшов на роботу в якості маніпуляційної медсестри. Робив ін'єкції, хіміотерапію, ставив системи, займався заборою крові. В диспансері було три операційних дня: у вівторок робилися операції з абдомінальної онкології, у середу - гінекологічні, у четвер головний лікар району, хірург-онколог Володимир Кирилович оперував рак легень та середостіння. На той час у країні працювала програма загальної диспансеризації, і онкопатологію виявляли на I-II стадіях, тому оперативних втручань робилося багато і вони були ефективними, - розповідає ювіляр.

У травні 1986 року його призвали до лав збройних сил та направили служити у Червонопрапорний Середньоазіатський прикордонний округ.

- Спочатку я служив у Таджикистані, у селищі Московському. Там був прикордонний загін, і на його території розташовувався навчальний центр, в якому за чотири місяці з мене зробили справжнього воїна. А оскільки я мав диплом фельдшера, то після закінчення навчання мене направили до медичної служби Термезького прикордонного загону в Узбекистані. У нас були підрозділи, що знаходилися на території Афганістану, - їх називали мотоманевровими групами. І я був розподілений у одну з них, - розповідає Анатолій Миколайович.

Але за місцем призначення він не потрапив. У Термез прилетіла сформована у Забайкальському прикордонному окрузі десантно-штурмова маневрова група, і коли підрозділ

вже готувався до виконання бойового завдання на території Афганістану, раптово захворів його санінструктор.

- Терміново потрібен був фахівець. А тут я - свіженький, вже адаптований до місцевого клімату, - згадує Анатолій Миколайович.

Так він потрапив на територію Афганістану, де за 21 місяць служби взяв участь у 92 бойових операціях. Перша з них відбулася 11 жовтня 1986 року:

- У нас були поранені, і двоє з них - важкі. На санітарному вертольоті я відправляв їх ще живими, але розумів, що їхні поранення несумісні із життям... У Радянський Союз вони прилетіли вже мертвими... А так поранених було 11, в основному легкі, осколкові...

Згадує Анатолій Миколайович і бій, за який отримав державну нагороду:

- В Афганістан ми вилітали невеликими групами, максимум 18-20 чоловік. І ось вертоліт, з якого ми мали десантуватись, збили, коли він заходив на майданчик для десантування. Коли ми мали приземлитися, було пряме попадання з РПГ, прямо у кабінку пілотів. Ми впали, як консервна бляшанка. Все промайнуло, як одна мить... Штурман загинув, пілоти отримали важкі поранення. Зі всієї групи не були поранені лише я та командир. Я взагалі не розумію, як у мене ніхто не вцілів. Відверто кажучи, про свою безпеку я взагалі забув, бо потрібно було витягувати людей. Борт згорів ущент, почали вибухати боєприпаси. Зрозуміло, що нас одразу атакували. Після бою ми нарахували більше 120 їхніх трупів. А нас було 18... Хлопці стріляли, мов у тирі, поранені вели бій... Командира нагородили орденом Червоного бойового прапора, нагородили і багатьох хлопців, особливо тих, що були важко поранені, - вони отримали ордени Червоної зірки. А я за цей бій отримав медаль «За бойові заслуги».

Нагороду Анатолію Миколайовичу вручали 17 жовтня 1987 року. На той момент йому було 20 років, і зустрів він їх також в умовах бойових дій:

- Ми були на блокуванні кишлаку, мене хлопці привітали, а рівно о 20.00 за московським часом я зробив постріл у небо, і мій капітан сказав: «Ось і улетіли твої 20 років...»

У травні 1988 року Анатолій Миколайович був демобілізований. У рідне місто він приїхав о 2 годині ночі,

якраз на День прикордонника.

Мама не знала, де я служив. Приходити було легко, бо моєю адресою була не польова пошта, а радянська: Узбекистан, м. Термез, військова частина така-то... Я писав, що служу на кордоні, обслуговую застави... Вигадував, як тільки міг. Дуже виручало те, що коли ми поверталися на базу, я вдовив хлопців до стоматолога. В нашій частині стоматолога не було, і на мене як на сержанта виписували звільнення, і ми йшли через дорогу до армійського шпиталю. А навпроти шпиталю був переговорний пункт. І я заводив хлопців, садив у чергу, а сам бігом на переговорний пункт, дзвонив мамі, дзвонив своїй майбутній дружині. Ось такий трохи брехунець був. Але коли я повернувся додому, мама побачила нагороди і все зрозуміла. Плакала, але дуже раділа.

Влітку того ж року Анатолій Миколайович одружився. Наступного після весілля дня разом із дружиною Ларисою вони поїхали подавати документи до Вінницького медичного інституту. Профілюючим предметом тут була хімія, яку Анатолій Миколайович знав гірше, ніж фізику. Тож довелося за місяць «проковтнути» підручник Хомченка.

- Коли нас проводжали, тесть казав: «Ти ж тільки демобілізувався, демобілізованим зелене світло, будуть ставити «два» - проси «три». Як це «будуть ставити «два» - проси «три»? Та я серйозно готувався, отримав «4», хоча як пільговику достатньо було «3». Йшов поза конкурсом - за умови позитивної задачі іспитів. Твір склав на «3» - після служби в армії було складнувати. Біологію добре знав, все-таки багаж знань після медучилища залишився, а в медучилищі я добре вчився, - розповідає Анатолій Миколайович.

Тож до інституту він поступив. А ось дружина - тільки на наступний рік.

- Нам керівництво пішло назустріч. Мені як «афганцю» виділили кімнату на двох у гуртожитку №4. Я привіз дружину, вона влаштувалася на півставки лаборантом на кафедру загальної гігієни, і там в гуртожитку ми прожили три роки. Це були перші в нашій родині 12 кв.м. А у 1991 році, коли я був на IV курсі, а дружина на III, у нас нарадився син Дмитро, - згадує ювіляр.

У 1994 році Анатолій Миколайович закінчив навчання і залишився в університеті старшим лаборантом ка-

федри судової медицини, на якій і працює по сьогоднішній день. Дружина закінчила ВНЗ наступного року, пройшла інтернатуру з терапії. І з листопада 1997 року пішла на роботу старшим лаборантом кафедри факультетської терапії. Там вона працює і досі. А нещодавно захистила кандидатську дисертацію.

- Син у медицину не пішов. З дитинства він цікавився машинками, закінчив факультет механізації сільського господарства аграрного університету і працює за фахом, головним механіком на СТО, - розповідає Анатолій Миколайович. - А дочка Ірина, яка народилась у 2000 році, - майбутня випускниця гімназії №1. У неї дуже добре із мовою, і вона у нас математик. З дитинства все рахувала. Бувало, проходимо і читаємо афішу на кінотеатрі: «Сеанс о 19.00». І дочка подивиться на годинник чи спитає, яка година, і каже: «О, через чотири години почнеться».

Згадуючи свої студентські роки, Анатолій Миколайович каже, що не може визначити, які предмети були найулюбленіші:

- Більше до вподоби був хірургічний профіль, але мені взагалі подобалося навчатися, подобалась медицина. Я не можу сказати, що був супер-відмінником, але вчився непогано, вчився для себе і мріяв стати хорошим лікарем-урологом. Але так сталося, що став судовим медичним експертом, і мені це подобається також. Хоча люди часто дивуються, що може тут подобатися. Звичайно, є і неприємні моменти. Але є й інший бік: потрібно знайти причину смерті і дати слідчому в руки ті точки, які дозволять йому успішно провести слідство і виявити винних. Мені подобається пошуковий, експертний бік. Дійсно, треба багато знати медичних наук і абсолютно в усьому орієнтуватись: і в травматології, і в нейрохірургії, і різноманітних патологіях органів і

систем. Знання потрібні великі і фундаментальні. Потрібно гарно знати і патологічну анатомію, і патологічну фізіологію, щоб зрозуміти, як відбувається смерть людини. І я цьому вчу студентів.

А студенти, каже Анатолій Миколайович, останнім часом дуже зацікавилися предметом:

- Раніше поодинокі студенти-гуртківці проявляли інтерес. Я працюю з 1994 року, і за цей час пам'ятаю хіба що декілька моментів, коли з'являвся студент чи студентка, які дуже цікавилися предметом. А останній рік ми з колегами звернули увагу на підвищену цікавість молоді.

У нас засідання гуртка було 13 жовтня. 14 - День захисника вітчизни, у цьому році він припав на п'ятницю. Три дні вихідних, особливо для студентів іногородніх - це можливість поїхати до батьків, речі привезти. І тут на засідання гуртка прийшли 40 студентів. А, зазвичай, приходять 10-15. Наступного разу засідання гуртка припало на День студента. Здавалося б, святкуйте. Прийшло 35 людей.

На запитання, із чим може бути пов'язана така активність, Анатолій Миколайович відповів, що студентам цікаво виконувати дослідницьку роботу, готувати доповіді.

- Ми вже приходимо до того, що, готуючись до студентських конференцій, починаємо відбирати кращі роботи. Можливо, це і наша заслуга як викладачів, можливо, сприяло покращення матеріально-технічної бази.

Звичайно, після напруженої роботи хочеться гарно відпочити. За словами Анатолія Миколайовича, найкращий відпочинок - це зміна діяльності:

- Як і всі чоловіки, люблю рибалити, люблю природу, гриби позбирати, ягоди. Полювання не люблю: у житті настрілявся, більше не хочу. Люблю готувати, особливо на природі: шашлики, стейки, все, що можна приготувати на грилі. Коронна страва - плов, хлопці в Узбекистані навчили готувати. Люблю читати - все, що попадеться, більше - детективи. Але ми ж лінуємося, все більше телевизор дивимося. Люблю науково-популярні передачі, дуже до вподоби передачі про космос, про астронавтів, про мандрівки та природу. Відволікає від усього.

А ось серіали про медиків, на кшталт «Доктора Хауса» Анатолій Миколайович майже не дивиться:

- Епізодично на окремі серії натрапляю, але великого інтересу вони не викликали.

Із ювіляром спілкувалася
Катерина Баркалова

Як підкорити WE8 of Science

Новизна, актуальність, логічність викладення наукової статті, методи, за допомогою яких зроблено дослідження, якість статистичної обробки даних, біоетика, мова написання та цитована література. Це - основні критерії, за якими оцінюється стаття, яка претендує на друк у журналах, що входять до реферативної бази даних WEB of Science. Ця американська наукометрична база - одна з тих, публікації у якій вимагаються від українських вчених, які претендують на науковий ступінь та посади.

- Автори, що використовують недобросовісні практики, тобто, фальсифікацію даних, плагіат, надмірну кількість самоцитовань, виключаються з числа тих, хто може публікуватись у визнаних наукових журналах, - так Ірина Тихонова, к.б.н., спеціаліст з навчання «інтелектуальна власність та наукові дослідження», означила дії, недопустимі для науковців, виступаючи 7 грудня у актовій залі ВНМУ.

До бази WEB of Science, яка належить корпорації Thomas Reuters, входить 8700 журналів природничого та технічного циклів. Серед них - і 15 українських журналів, ще 35 обрані для участі у ресурсі у тестовому режимі. - Якщо якість статей у цих журналах відповідатиме критеріям наукометричної бази, їх включать до WEB of Science на постійній основі, - сказала Ірина Тихонкова.

Ознайомитись із їх переліком та принципами роботи платформи можна російською - інтерфейс сайту підтримує і цю мову.

Наразі у базі даних WEB of Science - більше 500 публікацій науковців ВНМУ. Найбільш цитованою з них у цій системі є робота, автором якої є д.мед.н., проф. Лариса Мороз, на яку інші вчені посилались 50 разів.

Серед найбільш цитованих в Україні - журнали з фізики, хімії та клінічної медицини.

Розпочати свою роботу із WEB of Science кожен науковець може, зареєструвавшись у ній, тобто, створивши свій профіль. Це можна зрештою за посиланням: <http://www.researcherid.com>

Новини науки

ВЖИВАННЯ ВІАГРИ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО ВТРАТИ СЛУХУ

Американське Управління з продуктів та ліків (FDA) вирішило писати на етикетках Віагри, Сіаліса та Левітри попередження про те, що їхнє вживання може спричинити раптову втрату слуху.

Дане рішення було прийнято FDA на підставі розслідування, яке було проведене після того, як у Journal of Laryngology and Otology з'явилася стаття з описом випадкової раптової втрати слуху в чоловіка, який приймав Віагру.

Фахівці FDA провели розслідування і знайшли 29 аналогічних випадків, у яких прийом препаратів від еректильної дисфункції справді спричинив втрату слуху.

- З 1996 року, коли було схвалено застосування першого препарату для лікування імпотенції, Віагри, було отримано 29 повідомлень про розвиток побічних ефектів, - повідомив фахівець з FDA Роберт Буше (Robert Boucher). За його даними, у більшості випадків втрата слуху була однією та іноді супроводжувалася дзенькотом у вухах і запамороченням. У третини пацієнтів слух згодом відновився.

Незважаючи на те, що фахівці так і не встановили причину взаємозв'язку прийому препаратів і втратою слуху, а кількість описаних випадків невелика, FDA прийняло рішення додати раптову втрату слуху до можливих побічних ефектів лікування імпотенції.

Джерело: УкрМедіа

НА ЛІВІЙ СТОРОНІ ЛІЖКА СОН ЗДОРОВІШИЙ

Британські вчені встановили, що самопочуття людини з ранку залежить від того, на якій половині ліжка вона провела ніч.

Люди, які сплять на лівій стороні, відпочивають краще, їх сон глибший і вони рідше страждають від безсоння, тому добре висипаються. Вони відчують себе з ранку бадьорими і повними сил. А ось ті, хто спить на правій стороні ліжка, частіше мають проблеми зі сном.

Згідно з дослідженнями, люди, які сплять на лівій частині ліжка, на 4% частіше за інших прокидаються вранці бадьорими і в доброму гуморі, а також на 9,5% частіше з оптимізмом сприймають найскладніші життєві ситуації.

ЛЮДИ, ЯКІ БОЯТЬСЯ ВТРАТИТИ РОБОТУ, РИЗИКУЮТЬ ЗАХВОРИТИ НА ДІАБЕТ

Про це говорять результати дослідження вчених з Університету Брістоля і Університетського коледжу

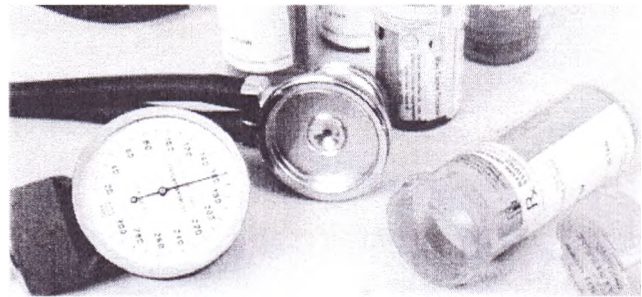
Лондона.

Фахівці вивчили дані 19 досліджень, в яких взяли участь понад 140 000 американців, австралійців і європейців. Під час реєстрації для участі у дослідженнях ніхто з них не хворів на діабет.

Вчені дізналися, що від 6 до 40% добровольців побоювалися втратити роботу. За десять років спостережень дослідники зафіксували випадки захворювання учасників діабетом.

Виявилося, що на 19% частіше діагностували діабет у тих, хто розповів про свій страх залишитися без роботи. Вчені відзначили, що побоювання втратити робоче місце безпосередньо не пов'язані з хворобою. Воно може бути лише фактором, який сприяє розвитку хвороби.

ПРЕПАРАТИ ВІД ГІПЕРТОНІЇ ПІДВИЩУЮТЬ РИЗИК ВИНИКНЕННЯ ДЕПРЕСІЇ

Вчені з Університету Глазго (Шотландія) проаналізували дані 525 046 людей у віці від 40 до 80 років, які вживали ліки від гіпертонії, повідомляє агентство «Азертадж».

144066 добровольців вживали поширені ліки від гіпертонії – антагоністи рецепторів ангіотензину, бета-блокатори, блокатори кальцієвих каналів або тіазидні діуретики. До контрольної групи увійшли 111 936 людей, що не використовували ці засоби.

Дослідники стежили за пацієнтами протягом 5 років. Фахівці фіксували випадки госпіталізації через розлади настрою, наприклад, депресію або біполярний розлад. Після більше 90 днів прийому антигіпертензивних препаратів було зареєстровано 299 таких госпіталізацій, в основному через клінічну депресію. В середньому учасники дослідження потрапляли до лікарні з цієї причини через 2,3 року лікування.

ВІДМОВА ВІД М'ЯСА ПРИЗВОДИТЬ ДО ЗМЕНШЕННЯ ОБ'ЄМУ МОЗКУ

Американські фахівці на підставі результатів досліджень, які тривали кілька років, встановили, що у людей, які відмовляються від вживання м'яса та риби, з часом зменшується об'єм мозку, повідомляє IsraelInfo.

У дослідженні брали участь пацієнти віком від 16 до 86 років. Всім добровольцям проводили МТР-дослідження. Сканування показало, що маса головного мозку в людей, які не їдять продукти тваринного походження, менша, ніж у любителів м'яса.

Таким чином, при відмові від молочних продуктів, м'яса і риби спостерігається зменшення мозкової речовини і порушення роботи центральної нервової системи. А це, в свою чергу, призводить до дефіциту вітаміну B₁₂, що може стати причиною некрозів'я.

Джерело: yibotozii-ia.com